ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради Української РСР ◆ № 111 ◆ Вівторок, 11 червня 1991 року ◆ Ціна 5 коп.

«А МИ ТУЮ ЧЕРВОНУ КАЛИНУ ПІДІЙМЕМО...»

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Ідуть хорунжі і бунчужні, курінні і кошові отамани, військові осаули, полки — Чернігівський, Черкаський, Переяславський, Полтавський... Славне українське козацтво іде. Лунають Хортицею, Дніпром-Славутою «Козацький марш», пісні. Козацькому роду нема переводу!

(Закінчення на 3- й стор.)

НА ЗАПРОШЕННЯ керівництва Національних Зборів Французької Республіки до Парижа відбула група народних депутатів Української РСР, у складі якої члени Президії Верховної Ради УРСР, голови комісій А. Печеров, М. Гришко, Я. Кондратьєв, В. Сухий.

Парламентарії України ознайомляться з досвідом законотворчої діяльності, матимуть зустрічі в постійних комісіях Національних Зборів, з членами уряду.

Програма перебування розрахована на тиждень.

УЧОРА у прес-центрі Міністерства закордонних справ УРСР відбулася прес-конференція з приводу, відкриття нової аеролінії «Київ — Нью-Йорк». На запитання журналістів відповідали керівники об'єднання «Авіалінії України». Інтерв'ю генерального директора об'єднання «Авіалінії України» Володимира Ращука кореспонденту «Голосу України» читайте в «Інформаційному кур'єрі».

КАНЦЛЕР ФРН Коль прибув до Веймара на зустріч з місцевими лідерами християнсько - демократичної партії. Очікується, що Коль відвідає концтабір Бухенвальд, де покладе вінок до пам'ятника жертвам фашизму.

МІНІСТРИ фінансів Європейського співтовариства зустрілися в Брюсселі для обговорення питання допомоги Болгарії та Румунії. Деякі члени співтовариства хочуть, щоб США і Японія збільшили свою частку в кредитах, які надаються Румунії та Болгарії.

У МОСКВІ відкрився міжнародний екологічний центр. Він розмістився на колишній дачі Брежнєва. Під час відкриття центру був присутній генеральний секретар конференції ООН з питань навколишнього середовища і розвитку Стронг.

ГОЛОС України

Засновник —
Верховна Рада
Української РСР

◆

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

УРСР, 252047
Київ, вул. Нестерова, 4

◆

ТЕЛЕФОНИ
РЕДАКЦІЇ ГАЗЕТИ:

приймальня —
446-92-11

Відповідальний
секретар —
446-72-63

Завідуючий
корсіткою —
446-60-22

ВІДДІЛИ:
парламентський —
441-84-52,
441-85-64,

листів — 441-82-05,

441-29-61,

економіки — 441-88-07,

аграрний — 441-86-18,

міжнародний —
446-91-20,

охорони здоров'я —
441-88-06,

соціальних питань —
441-88-05,

екології — 441-88-59,

культури — 441-86-44,

спорту — 441-88-08,

інформаційний —
446-61-13,
441-86-20,

історії України —
441-88-62,

військових питань —
441-88-52,
реклами — 441-89-44,

бухгалтерія —
441-84-00.

◆

Рукописи
не рецензуються
і не повертаються.

◆

Індекс 60955

Тираж 166.300.

Передплатна ціна на рік
19 крб. 80 коп.

◆

Газета виходить
5 разів на тиждень.
У вівторок на 8 сторінках,
у середу, четвер,
п'ятницю та суботу
на 16 сторінках.

«ХОЧЕМО ЖИТИ ПО СПРАВЕДЛИВОСТІ»

Під час поїздки до Запоріжжя Л. Кравчук відвідав трудові колективи ВО «АвтоЗАЗ» та комбінату «Запоріжсталь»

Про історію підприємства, проблеми економічного та соціального розвитку колективу виробничого об'єднання «АвтоЗАЗ» і його головного підприємства заводу «Комунар» йшлося у бесіді Голови Верховної Ради УРСР Л. Кравчука з генеральним директором об'єднання С. Кравчуном та головою Запорізької обласної Ради народних депутатів В. Дем'яновим. Обговорювалися проблеми подальшого пошуку підприємством шляхів для нарощування випуску продукції — автомобілів «Запорожець» і «Таврія», котрі користуються попитом у споживачів.

— Днями, — розповів Степан Кравчун — розпочнеться випуск нового автомобіля «Універсал» 11024, а наприкінці року на підготовку до виробництва буде поставлено автомобіль «Таврія», що матиме п'ять дверцят. Цього року вже будуть виготовлені ходові автомобілі, наступного — вони пройдуть випробування. Розпочнемо також освоєння мікроавтобуса та багатомісного легкового автомобіля.

Однак для того, щоб освоїти випуск 500 тисяч автомобілів на рік, необхідно здійснити реконструкцію виробничих приміщень, наступного року розпочати спорудження ще одного автоскладального заводу. Для реалізації цих планів підприємству необхідно вкласти 3 мільярди карбованців. Звідки брати кошти? Якщо половина приросту продукції і справді залишатиметься у розпорядженні колективу, то автомобілі можна буде продавати за договірними цінами і у такий спосіб заробити карбованці. Валютні надходження можливі за рахунок бартерних операцій з Югославією, Німеччиною, Францією, де автомобілі «Таврія» користуються великим попитом. На отримані кошти завод має намір закуповувати технологічне обладнання, аби прискорити випуск нових моделей автомобіля.

Великою підмогою у розширенні виробництва продукції стало створення асоціації, до якої увійшло 48 підприємств. Однак залишилася не розв'язаною проблема організації випуску силових агрегатів. І це при тому, що на Україні є придатних для автомобілебудування 720 тисяч квадратних метрів вільних виробничих площ. Їх треба задіяти якнайефективніше, але для цього необхідна підтримка уряду. Якщо вирішиться проблема створення потужностей для розширення випуску автомобілів, це дозволить дати товарної продукції на 8,5 мільярда карбованців, прибутки становитимуть 1 мільярд 600 мільйонів карбованців, півмільярда відрахувань надійде у бюджет, республіка, якщо не зміняться закони, отримає 300 мільйонів карбованців.

Такі перспективи. І, зрозуміло, вони привернули увагу Голови Верховної Ради Л. Кравчука. Знайомлячись з виробництвом, Леонід Макарович цікавився умовами праці робітників, тим, наскільки ефективно використовується обладнання та устаткування, мав бесіди з робітниками, керівниками виробничих підрозділів, зокрема у цеху радянсько-канадського підприємства «Таврія» — «Магна», створеному три роки тому, інструментальному, зварювальному, верстатобудівному та інших.

Та недарма кажуть, що краще один раз побачити, аніж сто разів почути, коли, приміром, ідеться про нові моделі автомобілів. Побачити їх довелося у дизайн-центрі. Тут же поруч було розгорнуто невелику виставку від «Запорожця» ЗАЗ 965 і до перспективних моделей «Таврії» та універсального міні-трактора.

У цеху здачі автомобілів Леонід Кравчук мав бесіду з трудівниками заводу, під час якої він, зокрема, сказав:

— «Таврія», зроблена вашими руками, це гордість колективу і всієї України. Те, що ми побачили, відкриває надзвичайні перспективи автомобілебудування в республіці — півмільйона машин, що користуються надзвичайною популярністю, в тому числі й на Заході. І ми зробимо все для того, щоб досягти мети.

Зупинившись на економічних проблемах республіки, Л. Кравчук підкреслив, що Верховна Рада найближчим часом почне обговорювати питання, пов'язані з індексацією доходів населення, розробкою української моделі мінімального прожиткового рівня, оскільки ситуація склалася така, що середній рівень зарплати на Україні значно нижчий, ніж у інших регіонах.

— Поряд з цим, — наголосив Л. Кравчук, — необхідно змінювати систему оподаткування у сільськогосподарському виробництві, докорінно реорганізувати промисловість республіки, в якій 70 відсотків підприємств працюють не на людину. Наша політика полягає в тому, щоб, використовуючи прийнятий недавно Закон про зовнішньоекономічну діяльність, спрямувати кошти на закупівлю прогресивних технологій, завдяки чому й налагодити в республіці випуск товарів народного споживання. Нині в центрі йдеться про 250-мільярдний кредит. Підраховано: якщо використати його на закупівлю товарів, яких зараз не вистачає скрізь, то цих коштів вистачить на два роки. Ми залишимо своїх дітей та онуків вічними боржниками. Цього робити не можна. Якщо навіть і брати кредит, то його треба використати з максимальною ефективністю, вкласти гроші так, щоб вони дали швидку віддачу, скажімо, закупити прокатний стан для отримання необхідного металу для тієї ж «Таврії», щоб уже через кілька років вийти на 500-тисячний випуск автомобілів. На це треба йти.

Тому наша політика така: не відгороджуватися парканом від світу, жити по справедливості. А в нас весь час хтось когось на плечах несе. Ми не поступимося жодним кроком, коли йдеться про долю народу України. І нехай це комусь не подобається. Бо немає в світі уряду, котрий би не ставив на перше місце інтереси свого народу.

А те, що інтереси ці ігнорувалися десятиліттями, свідчать бесіди Л. Кравчука з робітниками комбінату «Запоріжсталь», де на оплату праці направляється лише 4,4 копійки з карбованця продукції.

— Ми отримали вже 32 постанови щодо оподаткування зарплати, — каже директор комбінату «Запоріжсталь» народний депутат УРСР Віталій Сацький, — Десятиріччями комбінат мав плановий прибуток 270 мільйонів карбованців, 220 з яких забиралося у держбюджет. Можливо, зараз, коли ми на Україні створили Національний банк, це знущання припиниться, і ми матимемо змогу відстоювати інтереси робітників, розвиватися, розв'язувати екологічні проблеми, замінювати обладнання, що вже давно відпрацювало своє, підвищувати лю

(Закінчення на 3-й стор.).

«ХОЧЕМО ЖИТИ ПО СПРАВЕДЛИВОСТІ»

(Закінчення. Початок на 2-й стор.).

дям зарплату. Адже на «Запоріжсталі» підраховано, що рівень експлуатації робітника тут становить 300 процентів, якщо враховувати міжнародні норми.

Саме тому робітники комбінату ставили питання руба: або буде підвищено заробіток, або в металургійній промисловості станеться катастрофа — нікому буде працювати. Мінімальний, вважає старший горновий В. Младиченко, має становити тисячу карбованців на місяць, це удвічі більше, ніж він отримує нині, працюючи у нестерпних, пекельних умовах доменного цеху. А ось думка старшого горнового Миколи Наливайка:

— Впала престижність нашої професії, ніхто не хоче за таку мізерну платню ризикувати своїм здоров'ям і життям. До того ж, маємо лише місяць відпустки, погано забезпечені спецодягом, та й у магазині навіть сорочку не купиш.

— У нас тут є вулиця Анголенка, — каже Л. Кравчукові сталевар Євген Кибець, — підіть туди і подивіться, які там «заджинсовані» хлопці стоять і які гроші вони мають, спекулюючи. У нас же нікому працювати. На кожній печі лише по одному підручному, а мають бути три. Якби ми дотримувалися техніки безпеки, то половина печей уже зупинилася б. Металурги не підтримали шахтарський страйк, але це не означає, що вони й далі працюватимуть за копійки у цій галузі. Без неї ж держава не виживе.

Ця думка була головною у бесідах Л. Кравчука із сталеварами Володимиром Сергеєвим, Миколою Ужвою, іншими робітниками. Леонід Макарович підтримав їх у тому, що такі галузі, як гірничовидобувна, металургійна, хімічна повинні бути пріоритетними у промисловості й відповідно оплачуватися.

— Нині, — сказав наприкінці зустрічі з робітниками Л. Кравчук, — коли набирають чинності республіканські закони, необхідно якнайшвидше переорієнтувати колективи на те, щоб вони самі розподіляли свої прибутки, мали можливість використовувати кошти на оплату праці, реконструкцію комбінату, соціальний розвиток, реалізацію екологічних програм. Металургія — це галузь, без якої не може жити жодна держава, і не замінять її ніякі кооперативи. Колективи на місцях повинні мати більше влади, а ми у Верховній Раді працюємо для того, щоб закріпити це на законодавчому рівні.

Світлана ПИСАРЕНКО,
оглядач «Голосу України».

«А МИ ТУЮ ЧЕРВОНУ КАЛИНУ ПІДІЙМЕМО...»

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

До козацької ради низового товариства Запорозького коша звертається з привітанням отаман обласного полку народних обранців В. Дем'янов. На найвищому пагорбі Хортиці здіймається стяг Запорозького коша і прапор Всеукраїнського фестивалю «Хортиця-91».

Із словом до учасників та гостей фестивалю звернувся Голова Верховної Ради УРСР Л. Кравчук:

— На долю України випала велика відповідальність повернути собі славу і мужність, віру у відродження цієї святої землі. Козацтво увійшло в історію як символ могутності, мужності, слави, незалежності. 500 років тому тут було побудовано християнську демократичну державу. Жили в ній люди, котрі поєднували в собі працелюбність, терпимість, волю, вміння виборювати незалежність. Тим залишили для нас величні сторінки історії, якими ми, на жаль, не змогли скористатись. Але нині, завдяки демократизації, історичне минуле стає містком до осмислення і побудови сьогоднішнього життя.

Через місяць виповниться рік відтоді, як було прийнято Декларацію про державний суверенітет України. Він набуває реальності.

Нам усім належить пройти складний шлях, на якому буде й боротьба, але хочеться, щоб на тому шляху не пролилася жодна краплина крові за суверенітет. В історію ми ввійдемо як народ мужній і мудрий, ітимемо разом і віритимемо, що обов'язково дійдемо до тієї свічки он на тому небосхилі, де прапор козацький.

Почали козаки отамана вибирати. Шапками закидали козака Паливоду, присягнувся той на Біблії служити вірно.

— А тепер, — мовив отаман Паливода, — волію мати за високу честь вдарити чолом і привітати народних послів до парламенту України на нашій ювілейній козацькій раді, які приїхали не тільки віддати честь козацтву, а й по науку, передати булаву — символ козацької влади всеукраїнському отаманові Леонідові Кравчукові. Прийміть, добродію. І вручив козак Голові парламенту булаву...

Свято тривало. Гарцювали баскі коні під вправними вершниками. Майоріли козацькі знамена, лунали закличні пісні. І козаки перемагали турків і на Дніпрі, і на Хортиці...

Замерехтіли свічечки у руках учасників свята і нескінченним ланцюжком потяглися ці вогники на майдан. Догоряли свічки, плачучи по загиблих на бранному полі. Знялися у вечірнє небо мільйони зірочок салюту, світло було, наче вдень. І линув над Славутою Шевченків «Реве та стогне Дніпр широкий»...

Грандіозною за масштабами і вибором товарів (від рушників найвищого гатунку до глиняних свистків і неформальної преси) стала «Козацька торгова слобода». Щедрий продовольчий базар у наш час суцільних дефіцитів змогли приготувати працівники облспоживспілки.

Весь наступний день співали кобзарі, хори, вокальні групи.

А на стадіоні «Металург» вирувало небачене досі видовище: сцени козацького бою і побуту, «ожила» картина І. Рєпіна «Запорожці пишуть листа турецькому султану», а фінал увінчали гімн «Ще не вмерла Україна» та вогні феєрверку. Тут десятки тисяч глядачів щиро приймали Кубанський козацький хор, хор імені Г. Верьовки, Державний ансамбль танцю УРСР імені П. Вірського, Анатолія Солов'яненка, Василя Зінкевича, Аллу Кудлай, Віталія Білоножка і багатьох інших зірок української естради.

Ой у лузі червона калина
похилилась,
Чомусь наша славна
Україна зажурилась,
А ми тую червону калину
підіймемо,
А ми нашу славну Україну
гей-гей розвеселимо...

Не раз звучала ця прекрасна пісня, вселяючи в серця порив і заклик до єднання і надію на суверенну державу Україну.

Маленькою сенсацією фестивалю був приїзд фольклорного колективу із українського села Букреєво-Пльосо Новосибірської області. Керівник Марина Пузань просила:

— Повезіть нас у ваше село, хочемо поріднитися, адже стільки літ жили відірвано від землі наших предків.

А Іван Ковач (Румунія) сказав:

— Думаю, свято на Хортиці пробудило багатьох українців.

Професор із Канади Яр Славутич зауважив:

— Невідкладні справи чекають на мене в Едмонтоні, але я не міг не затриматися в Запоріжжі бодай на кілька днів, аби пройти в козацькій колоні головною вулицею. Що то — рідна пісня!

Авжеж, віра у відродження міцнішає. Усього учасників змагань та концертів було близько трьох тисяч. Залишається побажати, аби фестиваль «Хортиця» став щорічним і щоб різні політичні сили пробували знайти спільні стежини на великій ниві духовного відродження.

Олександр МИХАЙЛЮТА,
власний кореспондент «Голосу України»,
Вікторія СВІТЛАНОВА.

Київ
Президії Верховної Ради УРСР
редакторові газети «Голос України»
С. ПРАВДЕНКУ

Координаційна рада Волинського обласного товариства «Справедливість» надсилає Вам для інформації заяву єпископа Волинського й Луцького Варфоломія з приводу виступу народного депутата України **Гудими** на міському мітингу 1 Травня 1991 року.

З повагою
Співголова координаційної ради товариства «Справедливість»
С. ЛУК'ЯНЧУК.

ЗАЯВА ЄПИСКОПА ВОЛИНСЬКОГО І ЛУЦЬКОГО ВАРФОЛОМІЯ

Редакціям газет «Радянська Волинь», «Народна трибуна», «Справедливість».

Надсилаю в редакції газет думки з приводу виступу народного депутата України Олександра Гудими на мітингу 1 Травня 1991 року в місті Луцьку з надією на публікацію.

Як стало мені відомо, на мітингу 1 Травня 1991 року, який відбувся на Театральній площі м. Луцька, народний депутат Гудима, порушуючи всі норми людської етики, виступив з наклепницькими звинуваченнями на адресу віруючих Української Православної Церкви, зокрема прихожан Луцького Свято-Троїцького кафедрального собору, та на мою адресу.

Такі звинувачення не роблять честі будь-кому, тим більше народному депутатові — слузі народу, який цим виступом не вносить якогось примирення серед релігійних конфесій, а навпаки — розпалює ворожнечу між віруючими, що забороняється законом нашої держави.

Всім відомо, що шановний депутат втрачає довір'я своїх виборців, які хотіли б бачити в його особі дійсного захисника інтересів народу, його інтересів, а не розпалювача ворожнечі, наклепника й людину, якій, видно, байдужа і доля самої України. Але люди після його декількох виступів на сесії, мітингах, вояжу по Вінниччині, звинувачень чесних людей починають розуміти хто є хто. Це не просто слова, це думки тих, хто вчора віддав свій голос за Олександра Гудиму, адже мені доводиться постійно спілкуватися з багатьма людьми.

Виступом на мітингу депутат Олександр Гудима зневажив не тільки мене, але й усіх віруючих Волинської єпархії, яка на сьогодні нараховує 400 громад. Прості віруючі в ті часи, коли Церкву нашу, віруючих, намагалися зневажити, закриваючи і знищуючи наші храми, робили все можливе, щоб зберегти, відстояти, не допустити повного її розорення. Вони не змінювали своїх поглядів, не були перевертнями, залежно від обставин часу, як шановний депутат, але молились і вірили, що настануть інші часи. І я зовсім не бачу ніякої заслуги депутата в тому, що такий час для Церкви настав.

Але я бачу заслугу шановного депутата в іншому. Маючи в минулому багатий партійний досвід, він краще знає, як вести боротьбу з віруючими, церквою в сьогоднішній час. Адже це набагато легше, ніж вирішувати проблеми сьогодення, де за палкими словами депутата не видно конкретних справ.

Поверніться лицем до людей, шановний депутате, зверніть увагу на тих, хто за повсякденними турботами сьогодення залишається байдужим до політичних пристрастей. А проблеми віруючих залиште для самих віруючих. Вони з Божою поміччю самі розберуться хто є хто, за ким їм іти і кого підтримувати.

ПОСТАНОВА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНСЬКОЇ РСР

Про перехід у юрисдикцію Української РСР державних підприємств і організацій союзного підпорядкування, розташованих на території республіки

Відповідно до Декларації про державний суверенітет України, Закону про економічну самостійність Української РСР та з метою захисту майнових прав і економічних інтересів республіки, ефективного використання й збереження майна в умовах переходу до ринкових відносин Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки **постановляє:**

1. Установити, що державні підприємства і організації союзного підпорядкування, розташовані на території республіки, переходять у юрисдикцію Української РСР.

Кабінету Міністрів Української РСР затвердити Положення про порядок переходу в юрисдикцію Української РСР підприємств і організацій союзного підпорядкування, розташованих на території республіки.

2. Не мають юридичної сили і не підлягають виконанню законодавчі акти та рішення союзних органів, що стосуються власності об'єктів, зазначених у пункті 1 цієї постанови, які прийняті без узгодження з найвищими органами державної влади і управління Української РСР.

3. Довести цю постанову до відома Верховної Ради Союзу РСР, Президента СРСР і Кабінету Міністрів СРСР.

4. Постанова набуває чинності з моменту її прийняття.

Голова Верховної Ради Української РСР
Л. КРАВЧУК.

ЯК ПЛАНУВАТИ СІМ'Ю?

А що? Кожен батько і мати обов'язково планують, скільки в них буде дітей, як їх ростити і виховувати. Тож Комісія Верховної Ради України у справах жінок, охорони сім'ї, материнства і дитинства до парламентських слухань з питань планування сім'ї залучила близько 20 спеціалістів.

Голова Постійної Комісії Георгій Ходоровський, відкриваючи слухання, наголосив, що ставлячи цю проблему в широкому аспекті, проводячи просвітницьку і практичну роботу на Україні щодо планування і розвитку сім'ї, необхідно спиратися на висновки науки, компетентних фахівців і законодавство республіки.

Наступний крок після цих слухань — розроблення проекту документів, які розгляне Верховна Рада України.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Телеграфним рядком з Донецька

СУМНА ТРАДИЦІЯ

На Горлівському хімзаводі — аварія. У промканалізації після аварійного викиду «винесено» кілька тонн сірчаної і азотної кислоти. Внаслідок її випаровування над містом з'явилася невелика хмара, що викликало паніку у населення. Та, як згодом повідомив головний санітарний лікар області, причини для цього не було. Але людей можна зрозуміти: у пам'яті ще не стерлися трагічні події, коли хімічними викидами цього ж оборонного підприємства були отруєні гірники у лавах навколишніх шахт. На цей раз, здається, обійшлося без жертв.

ВИСТАВКА ДЕФІЦИТУ

До виставок ми звикли. Та ось експозицію, подібну виставленій нещодавно у міському музеї Дружківки, можна побачити нечасто. Це виставка робіт на фарфорі художника В. Ковальчука, який близько 20 років пропрацював на місцевому фарфоровому заводі. Шкода, що сьогодні чудові вироби цього виробництва жителі області можуть побачити хіба що в музеї. Дефіцит...

КООПЕРАТИВ — ДІТЯМ

Чудовий подарунок піонертабору «Блакитні скелі» об'єднання «Торезантрацит» зробив Краматорський кооператив «Супутник». Його голова Х. Кім передав для оздоровлення дітей тренажер вартістю 4.400 карбованців.

ТРАГЕДІЯ У НЕБІ

На околиці міста Дзержинська розбився літак місцевого аероклубу «Як-18Т». Загинули чотири чоловіки. Обласна прокуратура веде слідство.

ПОЖЕЖА ПІД ЗЕМЛЕЮ

Чотири підрозділи гірничорятувальників взяли участь у ліквідації пожежі на шахті «Курахівська». На щастя, ніхто не постраждав. Кажуть, що причина пожежі — курiння в шахті. Останній висновок зробить спеціальна комісія. Зараз «Курахівська» працює нормально.

...А ХРУЩОВУ ХРУЩОВЕ

У Донецькому обласному краєзнавчому музеї відкрилася виставка «М. С. Хрущов і Донбас». Тут же відбулася зустріч донеччан з сином М. С. Хрущова — Сергієм Микитовичем і американським письменником—перекладачем книги «Пенсіонер «союзного значення» В. Гаубменом, яка вийшла минулого літа у США.

Юрій ДОЦЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».

Фоторепортаж

ПУЩА БЕРЕЖЕ ВОДУ

— А ця вода для горілки годиться?

— Ще як! Тільки з неї і роблю — вона м'яка і дає своєрідний аромат напою...

— Кажуть, у Горинці вже воду з джерела брати не можна, бо поруч цвинтар, і туди потрапила якась інфекція.

— А тут були з санепідстанції, перевіряли і визнали цю воду найчистішою у Києві...

Ці розмови я почув у черзі біля лісового джерела у Пущі-Водиці. Йдуть сюди люди годину, у черзі стоять годину-півтори. Вони майже всі один одного знають. І всіх їх хвилює доля ще не зіпсованого джерела.

— Навіщо фотографуєте? Для газети? Не треба, бо ще закриють джерело й скажуть, щоб брали воду з крана, як всі.

— Кооператори якось хотіли орендувати цю землю і торгувати водою. Поки що їм відмовили. Як воно далі буде?

Не в багатьох далеких куточках збереглася первородна чистота: могутні природні фільтри поки що протистоять агресивній хімії, а лісова пуща береже від випадкових людей. Залишилося вберегти Пущу...

Андрій КОТЛЯРЧУК.
Фото автора.

СПАЛИЛИ ПІСЛЯ... РОЗСТРІЛУ

Кілька років тому на братській могилі у Биківні, що під Києвом, було встановлено пам'ятний камінь, напис на котрому вказував, що там поховані жертви німецько-фашистських окупантів. На його відкритті проголошувалися промови про звірства окупантів. Їх слухали місцеві жителі, слухали мовчки. Місцеві піонери поклали до підніжжя квіти...

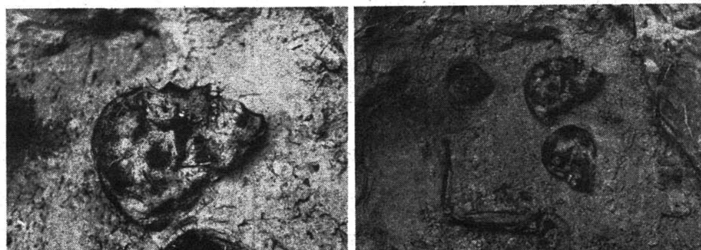
Два роки тому під тиском громадськості частина напису, яка згадувала про окупантів, була тихо затерта. Відтоді кожного року, в травні, люди збираються на цьому місці, щоб пом'янути своїх безвинно закатованих, як стало відомо, в сталінських застінках, земляків, рідних і близьких. А ось що сталося в цьому році в Биківні.

— Через три дні після цьогорічного мітингу пам'яті жертв тоталітаризму, — розповідає депутат Київської міськради В. Черінько, — ми під'їхали до меморіалу, щоб підвезти нові таблички і перевірити, чи висять старі. (Традицію писати на картонній табличці імена загиблих репресованих було започатковано цього року. — **С. Д.**). Біля братської могили до нас підійшла жінка. Вона сказала, що тут поблизу є ще поховання розстріляних у 30-ті роки. Потім вона показала нам це місце поблизу озера Рибного. З її поведінки було видно, що вона тут не вперше і добре знає ліс. Вирішили перевірити самі. 25 травня взяли щуп із сталевого дроту, лопату і почали пробувати на тому місці, де вказала жінка. В одному місці щуп легко заходив у пісок. Ми почали копати. Приблизно на метровій глибині заступ уперся в щось тверде. Далі розгрібали дуже обережно. Через деякий час усе стало зрозуміло. На дні ями кістяки трьох людей, в одному черепі, в потилиці, дірка від кулі, на ногах іншого кістяка — форменні черевики, які напрочуд непогано збереглися. По тому, що ми побачили, було видно, що розстріляних нашвидкуруч скинули до ями і закопали. Ми зафіксували останки і залишили, побоюючись щось порушити. 27 травня було направлено перший депутатський запит до міської прокуратури Києва.

А що ж далі? 5 червня я разом з В. Черінько та автором фоторепортажу А. Пецухом приблизно о 19 годині прийшли на місце знайденого поховання і побачили... розтрощені черепи, обпалені і розкидані на дні ями людські кістки, обгорілі черевики. Один череп зовсім зник. Поруч із розореною могилою — сліди від багаття. Людські сліди. Та чи були то люди?.. І чи були там представники правоохоронних органів, які мали б узяти знахідку під охорону?

6 червня на адресу міської прокуратури направлено ще один депутатський запит з актом, у якому зафіксовано все нами побачене. Що ж, будемо чекати відповіді. Чекати всі разом.

Сергій ДМИТРИЧЕНКО.
Фото Анатолія ПЕЦУХА.
На фото: моторошні знахідки.

З офіційних джерел

БУДЕМО «БРАТИ» БАНК

Учора в київському представництві спільного радянсько-австрійського підприємства «Інтермікро» відбулася прес-конференція з приводу відкриття міжнародної наради з проблем створення та впровадження систем банківського обслуговування населення, що розпочнеться 13 червня. У нараді братимуть участь представники Верховної Ради УРСР, уряду республіки, Академії наук, керівники союзних і республіканських банків, виробничих підприємств, директори та менеджери західних фірм з Австрії, Швеції, Італії, ФРН, Угорщини.

Під час наради відбудеться презентація нової системи банківського обслуговування, розробленої Ощадним банком УРСР та науково-дослідним центром фірми «Інтермікро». Ця система передбачає автоматизацію всіх розрахунків, включаючи вживання кредитних карток світового стандарту, що буде вперше здійснено в СРСР.

Олексій ЄВСІКОВ.

Пригоди

«БАШМАКІВ» НЕ БУЛО

Вранці 7 червня на станції Гнівань (Вінницька область) трапилася аварія. Напередодні у Жмеринку із станції Дєдилово Московської області прибув вантажний поїзд — 45 вагонів з вугіллям. Для його обробки треба було не більше години. Машиніст відчепив електровоза, здав документи. Залишалося поставити гальмівні «башмаки». Чомусь це не зробили. І товарняк поїхав з гірки до Гнівані, розвинувши швидкість 120 кілометрів на годину.

Начальник станції Гнівань М. Лобань вирішив спрямувати некерований поїзд у тупик. Водночас розпорядився послати назустріч йому маневровий тепловоз з кількома вагонами і вантажем бетонних блоків. О 7.20 сталося зіткнення. Від удару не вцілів жоден із 45 вагонів. Добре, що вдалося зупинити рейсовий поїзд № 9 «Москва — Белград», який рухався назустріч.

Порушено кримінальну справу.

Валерій ЛАЗАРЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».
Вінницька область.

А ПІСТОЛЕТ — ПОНАД ПЛАН...

Токар виробничого об'єднання «Білоцерківшина» С. Савицький нормально виконував плани. Точив і надпланові деталі кілька років поспіль. Точив-точив і виточив пістолет для хатнього вжитку, а потім — застрелився. Але виникають у людей сумніви: а що, коли черговий токар схоче покінчити з життям за допомогою власноруч зробленого гранатомета чи ракети? Мабуть, матиме Біла Церква серйозні неприємності.

Анатолій ВЛАСЕНКО,
журналіст.
м. Біла Церква.

ЩО

Кілька ...цях Києва ...ні афіші ... «Вперше ... спорту з ... проводить ... екстрасен... бетської ... Аманді. ... ні можли... дитячого ... ралічу, ... захворю... вого апар... хворюван... нів, знят... хіальної ... алергі... резу...

З

У Луц... поезії т... патичн... тивалю ... вручили ... дунків, ... О. Бого... Луцька, ... вого Ро... А. Твер...

...ртаж

...ОДУ

...і дає своє ...ти не мож... ...фекція. ...визнали цю ...ла у Пущі- ...годину-пів- ...їх хвилюю- ...реба, бо ще ...на, як всі. ...млю і тор- ...лі буде? ...зородна чи- ...тоять агре- ...людей. За-

...ЯРЧУК.
...о автора.

...ПІСЛЯ... ...РІЛУ

...а загиблих ...о започат- ... — С. Д.). ...гили до нас ...Вона сказа- ...зу є ще по- ...них у 30-ті ... показала ...лизу озера ...дінки було ...ут не впер- ...іс. Виріши- ...і. 25 трав- ... сталевого ...очали про- ...сці, де вка- ...ному місці ...в у пісок. ... Приблиз- ...бині заступ ...ерде. Далі ... обережно. ... усе стало ... ями кіс- ..., в одному ... дірка від ...шого кістя- ... черевики. ...рано збе- ...що ми по- ..., що роз- ...Поруч ски- ...копали. Ми ...ки і зали-

шили, побоюючись щось порушити. 27 травня було направлено перший депутатський запит до міської прокуратури Києва.

А що ж далі? 5 червня я разом з В. Черіньком та автором фоторепортажу А. Пецухом приблизно о 19 годині прийшли на місце знайденого поховання і побачили... розтрощені черепи, обпалені і розкидані на дні ями людські кістки, обгорілі черевики. Один череп зовсім зник. Поруч із розореною могилою — сліди від багаття. Людські сліди. Та чи були то люди?.. І чи були там представники правоохоронних органів, які мали б узяти знахідку під охорону?

6 червня на адресу міської прокуратури направлено ще один депутатський запит з актом, у якому зафіксовано все нами побачене. Що ж будемо чекати відповіді. Чекати всі разом.

Сергій ДМИТРИЧЕНКО.
Фото Анатолія ПЕЦУХА.

На фото: моторошні знахідки.

З офіційних джерел

БУДЕМО «БРАТИ» БАНК

Учора в київському представництві спільного радянсько-австрійського підприємства «Інтермікро» відбулася прес-конференція з приводу відкриття міжнародної наради з проблем створення та впровадження систем банківського обслуговування населення, що розпочнеться 13 червня. У нараді братимуть участь представники Верховної Ради УРСР, уряду республіки, Академії наук, керівники союзних і республіканських банків, виробничих підприємств, директори та менеджери західних фірм з Австрії, Швеції, Італії, ФРН, Угорщини.

Під час наради відбудеться презентація нової системи банківського обслуговування, розробленої Ощадним банком УРСР та науково-дослідним центром фірми «Інтермікро». Ця система передбачає автоматизацію всіх розрахунків, включаючи вживання кредитних карток світового стандарту, що буде вперше здійснено в СРСР.

Олексій ЄВСІКОВ.

Пригоди

«БАШМАКІВ» НЕ БУЛО

Вранці 7 червня на станції Гнівань (Вінницька область) трапилася аварія. Напередодні у Жмеринку із станції Дєдилово Московської області прибув вантажний поїзд — 45 вагонів з вугіллям. Для його обробки треба було не більше години. Машиніст відчепив електровоза, здав документи. Залишалося поставити гальмівні «башмаки». Чомусь це не зробили. І товарняк поїхав з гірки до Гнівані, розвинувши швидкість 120 кілометрів на годину.

Начальник станції Гнівань М. Лобань вирішив спрямувати некерований поїзд у тупик. Водночас розпорядився послати назустріч йому маневровий тепловоз з кількома вагонами і вантажем бетонних блоків. О 7.20 сталося зіткнення. Від удару не вцілів жоден із 45 вагонів. Добре, що вдалося зупинити рейсовий поїзд № 9 «Москва — Белград», який рухався назустріч.

Порушено кримінальну справу.

Валерій ЛАЗАРЕНКО,
власний кореспондент
«Голосу України».
Вінницька область.

А ПІСТОЛЕТ — ПОНАД ПЛАН...

Токар виробничого об'єднання «Білоцерківшина» С. Савицький нормально виконував плани. Точив і надпланові деталі кілька років поспіль. Точив-точив і виточив пістолет для хатнього вжитку, а потім — застрелився. Але виникають у людей сумніви: а що, коли черговий токар схоче покінчити з життям за допомогою власноруч зробленого гранатомета чи ракети? Мабуть, матиме Біла Церква серйозні неприємності.

Анатолій ВЛАСЕНКО,
журналіст.
м. Біла Церква.

Бліц-інтерв'ю

ЩО ПРОДЕМОНСТРУЄ АМАНДІ?

Кілька днів тому на вулицях Києва з'явилися рекламні афіші з такими словами: «Вперше в Києві у Палаці спорту з 24 по 30 червня проводить лікувальні сеанси екстрасенс, спеціаліст з тібетської медицини Василь Аманді. В програмі «На грані можливого» — лікування дитячого церебрального паралічу, цукрового діабету, захворювань опорно - рухового апарату, заїкання, захворювань внутрішніх органів, зняття приступів бронхіальної астми, лікування алергі... захво...ань, енурезу...»

Мені вдалося розшукати Василя Павловича Аманді в асоціації «Краса врятує світ» (вона створена при Українській раді миру) і задати йому кілька запитань.

— Хто з людей найсильніше вплинув на ваш світогляд, характер і, зрештою, на вибір життєвого шляху?

— Це не людина, а її наукові праці. Маю на увазі дослідження академіка Павлова, спрямовані передусім на розгадування таємниць людської психіки. Крім того, цей ...ний глибоко ...вчав і древню медицину.

— Коли ви відчули в собі здатність і необхідність лікувати людей?

— Ще з 13 років. Мій шкільний товариш Володя Гладч... одного разу поскаржився, що ...ми зробили некрасивою його руку. Під впливом мого гіпнозу Володя заснув, а коли прокинувся, то рука була чистою... Відтоді я багато чому навчився. Особливо наполегливо працював над собою останні три роки. Нині піддаються лікуванню діти з діагнозом ДЦП, онкохворі (якщо вони ще не були прооперовані і не лікувалися хімічними препаратами), а також ті, в кого виявлено цукровий діабет, порушена формула крові, випало волосся на голові. Раніше я проводив сеанси як звичайний терапевт, тепер працюю не тільки ...допомогою слова, а й застосовую теплове випромінювання. Дуже обережно користуюся й гіпнозом. Прагну добитися повного зцілення людини від хвороби.

— Василю Павловичу, а який день був у вашому житті найрадіснішим?

— Коли після надзвичайно тривалого лікування тяжкохворий на ДЦП хлопчик з Черкас почав ходити. Це сталося три роки тому. А нині Едуард навчається в Суворовському училищі. Всі медичні комісії він проходить на «п'ять».

— Звідки ви черпаєте сили, коли стає особливо тяжко на душі?

— Читаю Висоцького, Єсеніна. Люблю картини Шишкіна, Айвазовського, Куїнджі...

— Ваше ставлення до релігії і до Космосу.

— Кожний свій прожитий день я завершую такими словами: «Господи Боже, якщо ти не проти, то я лягаю відпочивати. Я віддаю тобі на зберігання свою душу, і якщо вона тобі не знадобиться — вранці її поверни».

Нині багато говорять про безмежність Космосу. Але я намагаюся про це мовчати. Переконаний: життя є не тільки на Землі. І якщо хтось каже, що бачив НЛО, то вірю цій людині. Сам особисто нічого надприродного не бачив і не відчував. Звик вірити тільки своїм очам і рукам.

— Василю Павловичу, ви говорили, що вам вдається виліковувати цукровий діабет. Але це ж надзвичайно тяжка хвороба для дорослих. А в дітей інсулінозалежний діабет взагалі вважається невиліковним. Якщо ви справді лікуєте від цієї хвороби, то які ваші критерії одужання?

— Розумію ваші сумніви. Але спочатку про одну деталь: під час цілительських сеансів хворі на цукровий діабет мають щодня приносити аналізи крові на вміст цукру. Без контролю свого постійного лікаря ніяких медикаментів не відміняти. А все інше — моя справа. Критерії такі: якщо знято інсулін, але треба бути на дієті, — то ця людина ще хвора. А коли з'їв цілий торт і наступного дня все в нормі, то це — повне зцілення. Цього я й прагну добиватися...

Розмову вів
Микола ХРІЄНКО.

Хоч з дня створення об'єднання «Авіалінії України» минуло лише півтора місяця, але за цей час тут сталося кілька важливих подій. Це, зокрема, встановлення прямих рейсів до Торонто і Мілана, а сьогодні пасажири вперше вирушили в мандрівку з Києва до Нью-Йорка. «Вікно» в Америку дозволить певною мірою вирішити проблеми з транспортним обслуговуванням пасажирів, для багатьох з яких цей напрям залишається «закритим».

Напередодні кореспондент «Голосу України» зустрівся з генеральним директором об'єднання «Авіалінії України» Володимиром Ращуком.

— Насамперед відзначу, що «Авіалінії України» як самостійна організація вже існувала, тільки називалася дещо інакше. В Харкові 1923 року було засноване акціонерне товариство «Укрповітряшлях», яке мало в своєму авіапарку літаки німецького виробництва. Прийнятий недавно Верховною Радою УРСР Закон про підприємство дозволив і Українському управлінню цивільної авіації трохи розправити крила, набути певної самостійності.

— Лише певної?

— Так. І це об'єктивна ситуація. Вона нині складається таким чином, що нам немає рації «розлучатися» з Аерофлотом. Тільки один факт: авіаційний парк застарів і незабаром оновлюватиметься. Українські авіатори теж вкладали кошти — і немалі — в розвиток Аерофлоту. Адже виконуємо 10—14 процентів усіх перевезень. Торік ми перевезли 15 мільйонів пасажирів. То навіщо ж нам віддалятися зі старою технікою?

Крім того, існує ряд проблем, які вирішити зараз неможливо. До речі, Аерофлот з розумінням ставиться до

В А...

нашого прагн... ...мостійності.

— Відкритт... Нью-Йорк — ... до самостійн... вання?

— Один і... передувала м... да, підписана... держав — Г... шем. Без цьо... ними правил... подібних рей... Оскільки Укр... рацію про дер... ітет, то оче... підписання мі... з боку нашої... інших країн ... Тож одразу в... «Авіалінії У... новлення су... раїни.

— Це вим... часу...

— Так, ал... напрацьовуєм... Приміром, ... Київ — Нью-... ся майже два... літ протяжні... лометрів над... свою спец... Іл-62М з екі... дуємо у Моск... гону, а борт... київські.

— Чим же ... раїни» прива... рів? Адже, на... віс відлякує ... ських мандрі... рубіжних...

— Ми це ... на обслуговуь... ємо більше ко... чайно. Крім ... авіаквитки, м... пропонуємо ... прокат...

І РОЗ...

У минулому ... СРСР серед кл... (українська зо... армійців Києва... «розвідник» ... ретельно зніма... дії ровенчан. С... суперника пох... разу динамізс... допомогла. Що... скластися по-ін... карів на 20-й ... вав пенальті. На... ж розчаруванн... тренери ровенч... помилився, пр... нальті. А от уд... лині Коліщука ... «Вересу» — 1:0...

Такий же рах... но в Очакові, д... мав «Кристал». ... ли гості після у... ва. Першу пер... му полі відсвят... Києва — 1:0. Го... петівського «Те... дуда.

Дуже нервово... у Сєвєродонец... вже на 11 хвил... дову нагоду ві... Та Романов не ... На 30-й хвилин... лісся» Грибов з... рота «Хіміка». ... хвилині Малише... го. Однак чере... житомирянин ... вирішальний гол... за цей матч отр... Цей інцидент р... дерація футбол... Результати ...

«Оберіг»-91

З ЛУЦЬКА—ДО СОПОТА

У Луцьку завершився фестиваль співаної поезії та авторської пісні «Оберіг». Оці симпатичні статуетки Берегині організатори фестивалю Олексій Левченко та Борис Гринберг вручили співакам з Івано-Франківська Л. Федунків, С. Щербатих, З. Слободян, киянам О. Богомолець та І. Жуку, О. Покальчуку з Луцька, Е. Драчу з Черкас, В. Харченку з Кривого Рога та дуетові «АС» — С. Морозу та А. Твердаку з Боярки Київської області.

Окрім цих нагород були вручені спеціальні призи спонсорів фестивалю. Львів'янина А. Панчишина відзначила радіостанція «Сансет» (Великобританія), радіостанція «Свобода» — О. Богомолець, фірма «Світ» — М. Бурмака (Харків) та В. Жданкіна (Кременець), А. Сметаннікова та В. Царрана (обидва зі Львова). Р. Гавран з Польщі, Н. Криничанка зі Львова та В. Кононенко з Києва отримали призи об'єднання Луцької промислово - комерційної фірми «Електрон» та техноторгового центру «Орбіта».

І ще одне. Олег Покальчук, Ольга Богомолець та Ігор Жук разом із директором фестивалю «Оберіг»-91 Олексієм Левченком поїдуть до польського міста Сопот, де з 27 по 30 червня проходитиме фестиваль української культури.

Фото Миколи КОЗЛОВСЬКОГО.

Голос України

Бліц-інтерв'ю

...ПРОДЕМОНСТРУЄ ...АМАНДІ?

...о тому на вули-
...вилися реклам-
...якими словами:
...неві у Палаці
...о 30 червня
...кувальні сеанси
...еціаліст з ті-
...щини Василь
...ограмі «На гра-
... — лікування
...ебрального на-
...кового діабету,
...опорно - рухо-
... заїкання, за-
...утрішніх орга-
...риступів брон-
..., лікування
...кво...ань, ену-
...
... розшукати
...вича Аманді в
...са врятує світ»
...а при Україн-
...у) і задати йо-
...итань.

...дей найсильні-
... ваш світо-
... і, зрештою,
...вого шляху?
...одина, а її на-
...Маю на увазі
...академіка Пав-
...ані передусім
...ння таємниць
...ки. Крім того,
...ибоко...вав і
...ину.
... відчули в собі
...бхідність ліку-
...
...3 років. Мій
...ариш Володя
...ог...азу по-
...о...ики зро-
...ою ...ого руку.
... мого гіпнозу
..., а коли про-
...ука була чис-
...а багато чому
...бливо наполег-
... над собою ос-
.... Нині підда-
...ою діти з діаг-
...ихохворі (якщо
...ли прооперова-
...ися хімічними
...а також ті, в
... цукровий діа-
...а формула кро-
...осся на голові.
...дов сеанси як
...рапе... тепер
...ьки ...опомо-
... застосовую
...інювання. Ду-
...корнстуєся й
...агну добитися
...ня людини від

— Василю Павловичу, а який день був у вашому житті найрадіснішим?

— Коли після надзвичайно тривалого лікування тяжкохворий на ДЦП хлопчик з Черкас почав ходити. Це сталося три роки тому. А нині Едуард навчається в Суворовському училищі. Всі медичні комісії він проходить на «п'ять».

— **Звідки ви черпаєте силу, коли стає особливо тяжко на душі?**

— Читаю Висоцького, Єсеніна. Люблю картини Шишкіна, Айвазовського, Куїнджі...

— **Ваше ставлення до релігії і до Космосу.**

— Кожний свій прожитий день я завершую такими словами: «Господи Боже, якщо ти не проти, то я лягаю відпочивати. Я віддаю тобі на зберігання свою душу, і якщо вона тобі не знадобиться — вранці її поверни».

Нині багато говорять про безмежність Космосу. Але я намагаюся про це мовчати. Переконаний: життя є не тільки на Землі. І якщо хтось каже, що бачив НЛО, то вірю цій людині. Сам особисто нічого надприродного не бачив і не відчував. Звик вірити тільки своїм очам і рукам.

— **Василю Павловичу, ви говорили, що вам вдається виліковувати цукровий діабет. Але це ж надзвичайно тяжка хвороба для дорослих. А в дітей інсулінозалежний діабет взагалі вважається невиліковним. Якщо ви справді лікуєте від цієї хвороби, то які ваші критерії одужання?**

— Розумію ваші сумніви. Але спочатку про одну деталь: під час цілительських сеансів хворі на цукровий діабет мають щодня приносити аналізи крові на вміст цукру. Без контролю свого постійного лікаря ніяких медикаментів не відміняти. А все інше — моя справа. Критерії такі: якщо знято інсулін, але треба бути на дієті, — то ця людина ще хвора. А коли з'їв цілий торт і наступного дня все в нормі, то це — повне зцілення. Цього я й прагну добиватися...

Розмову вів Микола ХРІЄНКО.

Випереджаючи подію

ВІКНО В АМЕРИКУ

Хоч з дня створення об'єднання «Авіалінії України» минуло лише півтора місяця, але за цей час тут сталося кілька важливих подій. Це, зокрема, встановлення прямих рейсів до Торонто і Мілана, а сьогодні пасажири вперше вирушили в мандрівку з Києва до Нью-Йорка. «Вікно» в Америку дозволить певною мірою вирішити проблеми з транспортним обслуговуванням пасажирів, для багатьох з яких цей напрям залишається «закритим».

Напередодні кореспондент «Голосу України» зустрівся з генеральним директором об'єднання «Авіалінії України» Володимиром Ращуком.

— Насамперед відзначу, що «Авіалінії України» як самостійна організація вже існувала, тільки називалася дещо інакше. В Харкові 1923 року було засноване акціонерне товариство «Укрповітряшлях», яке мало в своєму авіапарку літаки німецького виробництва. Прийнятий недавно Верховною Радою УРСР Закон про підприємство дозволив і Українському управлінню цивільної авіації трохи розправити крила, набути певної самостійності.

— **Лише певної?**

— Так. І це об'єктивна ситуація. Вона нині складається таким чином, що нам немає рації «розлучатися» з Аерофлотом. Тільки один факт: авіаційний парк застарів і незабаром оновлюватиметься. Українські авіатори теж вкладали кошти — і немалі — в розвиток Аерофлоту. Адже виконуємо 10—14 процентів усіх перевезень. Торік ми перевезли 15 мільйонів пасажирів. То навіщо ж нам відділятися зі старою технікою?

Крім того, існує ряд проблем, які вирішити зараз неможливо. До речі, Аерофлот з розумінням ставиться до нашого прагнення набути самостійності.

— **Відкриття рейсу Київ — Нью-Йорк — перший крок до самостійного господарювання?**

— Один із перших. Йому передувала міжурядова угода, підписана главами двох держав — Горбачовим і Бушем. Без цього за міжнародними правилами здійснення подібних рейсів неможливе. Оскільки Україна має Декларацію про державний суверенітет, то очевидно, що без підписання міжурядових угод з боку нашої республіки та інших країн уже не обійтися. Тож одразу видно залежність «Авіаліній України» від становлення суверенності України.

— **Це вимагає тривалого часу...**

— Так, але ми вже зараз напрацьовуємо «капітал». Приміром, відкриття лінії Київ — Нью-Йорк готувалося майже два роки. Адже політ протяжністю 8 тисяч кілометрів над океаном має свою специфіку. Літак Іл-62М з екіпажем ми орендуємо у Московського авіазагону, а бортпровідниці — київські.

— **Чим же «Авіалінії України» приваблять пасажирів? Адже, на жаль, наш сервіс відлякує не тільки радянських мандрівників, а й зарубіжних.**

— Ми це розуміємо. Тому на обслуговування витрачаємо більше коштів, ніж звичайно. Крім того, бронюємо авіаквитки, місця у готелях, пропонуємо автомобілі напрокат...

— **Хто пасажири цього рейсу?**

— Бажаючих придбати квитки більше, ніж ми можемо ними забезпечити. Цього разу полетять ділові люди, громадяни, які лікуватимуться в США, ті, хто має гостьовий виклик, а також група журналістів.

— **Кажуть, на рейс до США утворилася величезна черга. Ви її якось зменшите?**

— Так, бажаючих придбати квитки на цей напрям — майже шість тисяч. І навряд чи один рейс на тиждень суттєво вплине на її зменшення. Але ж цей рейс — лише початок...

— **З пасажирами туди — зрозуміло. А звідти?**

— Бачите, інтерес до прямого рейсу великий і в американців. Розширюються ділові зв'язки, українська діаспора в них зацікавлена, туризм розвивається. Тому в Нью-Йорку розпочинає роботу представник «Авіаліній України». Це наш начальник відділу міжнародних перевезень Микола Кравець, який колись уже працював там представником Аерофлоту. Бездоганне володіння англійською, українською та російською мовами, професіоналізм, безумовно, сприятимуть успішній роботі з американськими пасажирами.

— **Ну що ж, щасливих польотів, «Авіалінії України»!**

— Дякую.

Інтерв'ю взяла Валентина ПИСАНСЬКА.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

З усіх усюд

Англійка Фірна Кемпбелл — перша у світі жінка, яка наважилась обійти пішки земну кулю. Вона вже перетнула Північну Америку і Австралію. Наступний маршрут — з Кейптауна в Алжир. Відважна жінка має подолати 14 тисяч кілометрів. За попередніми розрахунками, ця частина навколосвітньої одіссеї триватиме близько року.

* * *

На вулицях голландських міст цілодобово працюють автомати, які видають нові одноразові шприци в обмін на вже використані. Таким чином голландські власті намагаються стримати зростання СНІДу серед наркоманів.

* * *

Винахідливі японці знову збираються здивувати весь світ. Цього разу компанія «Тото» протягом двох років обіцяє розробити електронний... унітаз. Щоранку суперсантехніка видаватиме дані тиску, пульсу та багато інших медичних показників. Планується підключати унітаз до телефонного зв'язку, через який інформація самопочуття хазяїна передаватиметься до найближчої лікарні.

* * *

Знайти вибухівку чи наркотики, не розкриваючи багаж авіапасажирів, зможе термонейтронна система, розроблена спеціалістами Франції і США. Пропускна спроможність системи 600—700 одиниць багажу за годину. Можливість виявлення — 98 відсотків. Єдиний недолік — ціна: 1 мільйон доларів за комплект.

ПОГОДА

Як повідомили нашому кореспондентові з Гідрометеоцентру, сьогодні у східній половині, а завтра у західній половині України подекуди короткочасні дощі, грози, на решті території без опадів. Вітер змінних напрямків, 3—5 метрів на секунду. Температура вдень 17 — 24, у східній половині 22—28 вночі 11 — 18 градусів.

По Київській області сьогодні вдень без опадів, вітер слабкий. Температура 18—23 градуси.

«Оберіг»-91

...УЦЬКА—ДО СОПОТА

...ершився фестиваль співаної ...ької пісні «Оберіг». Оці сим... ...и Берегині організатори фес... ...Левченко та Борис Гринберг ...и з Івано-Франківська Л. Фе... ...батих, З. Слободян, киянам ...та І. Жуку, О. Покальчуку з ... з Черкас, В. Харченку з Кри... ...етові «АС» — С. Морозу та ...боярки Київської області.

...город були вручені спеціальні ... фестивалю. Львів'янина ...ідзначила радіостанція «Сан...ганія), радіостанція «Свобода», ..., фірма «Світ» — М. Бурма... В. Жданкіна (Кременець), ... та В. Царрана (обидва зі ...н з Польщі, Н. Криничанка зі ...оненко з Києва отримали при... ...уцької промислово - комер... ...електрон» та техноторгового ...

...ег Покальчук, Ольга Богомо... ...разом із директором фести... ...1 Олексієм Левченком по... ...ого міста Сопот, де з 27 по... ...дитиме фестиваль української ...

Фото Миколи КОЗЛОВСЬКОГО.

Футбол

І РОЗВІДКА НЕ ДОПОМОГЛА

У минулому турі чемпіонату СРСР серед клубів другої ліги (українська зона) на матчі армійців Києва з «Вересом» «розвідник» з Білої Церкви ретельно знімав відеокамерою дії ровенчан. Отаке вивчення суперника похвальне, але цього разу динамівська розвідка не допомогла. Щоправда, матч міг скластися по-іншому, якби Макаров на 20-й хвилині реалізував пенальті. На 48 хвилині таке ж розчарування пережили і тренери ровенчан: це вже Лень помилився, пробиваючи пенальті. А от удар на 62-й хвилині Коліщука приніс перемогу «Вересу» — 1:0.

Такий же рахунок зафіксовано в Очакові, де «Маяк» приймав «Кристал». І теж перемогли гості після удару Максимова. Першу перемогу на своєму полі відсвяткували армійці Києва — 1:0. Гол у ворота шепетівського «Темпу» забив Надуда.

Дуже нервово проходив матч у Сєвєродонецьку. Господарі вже на 11 хвилині отримали чудову нагоду відкрити рахунок. Та Романов не забив пенальті. На 30-й хвилині гравець «Полісся» Грибов забив м'яч у ворота «Хіміка». Лише на 65-й хвилині Мелишенко відіграв його. Однак через кілька хвилин житомирянин Леонов провів вирішальний гол — 1:2. Суддя за цей матч отримав «двійку». Цей інцидент розглядатиме Федерація футболу республіки.

Результати інших матчів: «Дніпро» — «Нафтовик» — 1:2, «Зірка» — «Стахановець» — 4:1, «Океан» — «Приладист» — 1:0, «Чайка» — «Прикарпаття» — 0:3, «Кривбас» — «Колос» — 0:0, «Закарпаття» — «Сталь» — 3:1, «Карпати» — «Шахтар» — 1:0, «Маяк» (Харків) — «Поділля» — 0:0.

«Прикарпаття» знову стало одноосібним лідером — 27 очок, у «Колоса»—26, херсонський «Кристал» вийшов на четверте місце — 24 очка, у «Закарпаття» — 23, по 22 — у «Приладиста» та «Нафтовика».

Матчі 17 туру відбудуться 14 червня.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Фото Леоніда ПІДЛУЖНОГО.

ПРО ЧОРНЕ ЗОЛОТО ТА МІДНІ ТРУБИ ЕНЕРГЕТИКИ

Ще зовсім недавно ми були певні — природні ресурси маємо. Широкі нафтові річки, що текли за кордон, заколисували нас на своїх хвилях, і не думав ніхто над тим, що нас чекає завтра. Та останнім часом цей потік переривається. А з прийняттям Декларації про державний суверенітет України сон той минув взагалі.

Отже, що ми маємо, на що можемо розраховувати в майбутньому? Відповісти на ці та інші запитання згодився керівник координаційно-геологічного управління «Укргеологія», народний депутат України М. ГАВРИЛЕНКО.

ВСІ ЕКОНОМІЧНІ ОЦІНКИ МІНЕРАЛЬНО-СИРОВИННОЇ БАЗИ РЕСПУБЛІКИ БАЗУЮТЬСЯ НА ВЧОРАШНІХ ЦІНАХ. ТОБТО ВОНИ ЗАНИЖЕНІ.

У ВСІХ ДЕРЖАВАХ НАДРА НАЛЕЖАТЬ ТОМУ НАРОДУ, ЯКИЙ ТАМ ПРОЖИВАЄ.

ЩЕ ДЕСЯТЬ РОКІВ ТОМУ УКРАЇНА МАЛА ЗНАЧНИЙ ГАЗОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ, ТА СЬОГОДНІ ЗАПАСИ ЦІЄЇ СИРОВИНИ ЗНАЧНОЮ МІРОЮ ВІДПРАЦЬОВАНІ.

НАФТОЮ МИ ЗАДОВОЛЬНЯЄМО СВОЇ ПОТРЕБИ НА 10 ВІДСОТКІВ, ДО ТОГО Ж НЕ МАЄМО ДОСТАТНІХ ПІДСТАВ ПРОГНОЗУВАТИ ВІДКРИТТЯ НОВИХ ВЕЛИКИХ РОДОВИЩ.

АЛЕ, ЩОБ ІСТОТНО ОЗДОРОВИТИ ЕКОНОМІКУ, НЕ ОБОВ'ЯЗКОВО ВВОДИТИ НОВІ РОДОВИЩА — ДОСТАТНЬО ПОСТАВИТИ НА РЕЙКИ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПЕРЕРОБНУ ПРОМИСЛОВІСТЬ.

— Миколо Мефодійовичу, готуючись до інтерв'ю, хотів поговорити з вами про нафту, перед якою скидає капелюх весь світ. Однак нафта є лише одним із складників енергетичного комплексу. Тож спершу просив би дати коротеньку оцінку енергоресурсам України, розповісти про те, які перспективи нас найближчим часом чекають.

— Передусім хочу сказати, що всі економічні оцінки мінерально-сировинної бази республіки базуються на вчорашніх цінах, які не збігаються з цінами світовими, а, отже, не відповідають дійсності. Вони занижені. Однак, давайте спробуємо оцінити ситуацію, яку маємо, навіть за цих занижених цін.

Дуже маленька територія, яку займає республіка щодо світової (всього 0,45 відсотка. — С.Л.), дає мінеральної сировини близько 5 відсотків від світової у вартісному вираженні. Тож, навіть перераховуючи все те, що видобуваємо, в розрахунку за 1 карбованець — 70 центів, що теж не відповідає дійсності, сума склала б 25 — 28 мільярдів доларів. І це лише один з аспектів, на які хотілося б звернути увагу. Але набагато більші прибутки ми могли б одержувати не за рахунок збільшення видобутку, а поліпшуючи переробку й використання того, що сьогодні видобуваємо. Комплексне використання сировини може збільшити вихід корисного продукту майже на 25 відсотків. А це добрий десяток мільярдів карбованців у ринкових цінах. І, нарешті, потрібно зрозуміти, що ті поклади, які вважаються нерентабельними для розробки через занижені ціни, за цінами міжнародними стануть рентабельними.

Повертаючись до проблеми енергетичних ресурсів, скажу, що, коли розглядати їх сумарно і сформувати енергетичний комплекс відповідно до енергоресурсів, які маємо, то він буде достатнім для задоволення всіх потреб народного господарства. Так, скажімо, ураном ми забезпечені повністю і могли б значну його частину продавати. Звичайно, не забуватимемо, що республіка знаходиться під впливом Чорнобиля, але так само будьмо реалістами й погодьмося, що найближчим часом нам не так просто буде відмовитись від атомної енергетики.

Другим за важливістю сировинним ресурсом є вугілля. Десять років тому ми видобували його більше ніж 200 мільйонів тонн. Однак за останні п'ять років з різних причин, і вперше чергу через недостатні капіталовкладення, його видобуток упав майже на третину. І це при тому, що розвіданих запасів вугілля на Україні стільки, що ми не лише могли б довести видобуток до 200 мільйонів тонн, а й суттєво його збільшити. Уже на сьогодні підготовлено для освоєння близько 8 мільярдів тонн запасів вугілля, видобуток якого економічно рентабельний навіть за цих учорашніх цін.

— Ви кажете — можемо. Отже, нам щось заважає?

— Питання тут упирається в капіталовкладення та технології переробки. Дуже багато губиться ще в надрах, ще більше — у процесі збагачення. В результаті одержуємо неякісний і в меншій, ніж це могло б бути, кількості продукт. Все це можна змінити, застосувавши світові технології.

— Тобто, можна говорити, що вугільне питання ми спроможні розв'язати більш-менш благополучно. А як же з газом?

— Ще десять років тому Україна мала значний газовий потенціал, та сьогодні запаси цієї сировини значною мірою відпрацьовані й республіка задовольняє свої потреби лише на 25 відсотків.

— Чи є в перспективі відкриття нових газових родовищ?

— Сподіватися на значні відкриття сьогодні не доводиться, хоча можуть бути відкриті невеликі й середні родовища, в основному на значних глибинах. Сюрпризів чекати можна лише від Причорномор'я. Воно менш вивчене, але й там несподіванки можуть бути лише під час роботи на шельфі. Проте сьогодні до таких робіт ми ще мало підготовлені, бо відстаємо від світових технологій.

— І, нарешті, ми впритул підійшли до нафтової проблеми. Різні думки тут висувають. Від оптимістичних, що очікуються відкриття нових родовищ нафти, до песимістичних. Мовляв, коли нам доведеться купувати цей продукт на світовому ринку, то наших валютних запасів не вистачить навіть, щоб покрити половину витрат. Що б ви на це сказали?

— Так, нафтою ми задовольняємо свої потреби лише на 10 відсотків і прогнозувати відкриття великих родовищ не маємо достатніх підстав. Можемо сподіватися лише на Карпати та Причорномор'я. Але у разі підтвердження наших прогнозів і наявності достатніх коштів на геологорозвідувальні роботи можна говорити лише про незначне збільшення видобутку.

— Виходить, коли наші сподівання на великі відкриття марні, то яким шляхом потрібно піти, аби здолати нафтовий, а, отже, бензиновий дефіцит?

— Однією з причин наших бід є низький рівень технологічного оснащення нафтопереробної промисловості. Я б хотів навести такі цифри. Якщо в зарубіжній практиці виділення світлих компонентів як найцінніших продуктів складає, приміром, у США десь 85 — 87 відсотків, то в нас — 50 — 55 відсотків. А інші мало не 50 відсотків у вигляді мазуту продаємо або спалюємо. Тобто, коли порахувати тільки ті 62 мільйона тонн річних потужностей нафтопереробних підприємств, то бачимо, що йдеться про колосальні втрати. Але ж і це ще не все. Давайте подивимося на таку проблему, як добування нафти. Інтенсивні методи дають змогу довести видобуток до 50 відсотків, у нас же нині —30—35, тобто, вже в надрах залишаємо значно більше половини. До того ж витрати середнього американського автомобіля вдвічі менші, ніж нашого. Таким чином, з того, що є в природі, на корисну роботу йде в 6—7 разів менше. Отже, щоб істотно оздоровити нашу економіку, не обов'язково вводити в дію нові родовища.

— Таким чином, напрошується висновок, що, маючи сучасні технології, наші потреби в експорті нафти з РРФСР могли б скоротитися вдвічі і становити не 58 мільйонів тонн на рік, а, скажімо, 25 — 30.

— Так, але ми й далі могли б купувати ці 58 мільйонів тонн і забезпечувати таким чином не лише сьогоденні потреби, а й робити значні запаси. Не потрібно забувати й про те, що торік ми спалили мало не 24 мільйони тонн мазуту. А переробивши його на сучасному устаткуванні мали б додатково ще до 10 мільйонів тонн світлих нафтопродуктів. Сьогодні ж мазут продається, і тоді його переробляють вже інші.

— Повернімось до валютної проблеми. Чи зможемо ми купити ці 58 мільйонів тонн?

— Звичайно, валюти в нас обмаль, але потрібно діяти так, як діють у всьому світі. На сьогодні Радянський Союз має величезні природні ресурси. Тож США та європейські країни намагаються взяти в перспективних районах концесії на розробку нафти. Оскільки українські геологи та нафтовики працюють сьогодні в Сибіру, Казахстані, в Тюмені, то стоїть завдання перейти до нових відносин, і за тим же принципом, що й західні держави, орендувати окремі райони, вкладати туди гроші та застосовувати нові технології аби частину видобутого продукту мати собі.

— Чи не станеться так, що той же Казахстан відмовить нам у виділенні ділянки для розробки, керуючись тим, що надра належать казахському народові?

— У всіх державах надра належать тому народові, який там проживає, але всі держави дозволяють іншим працювати на своїй території. І коли сьогодні в Казахстані чи деінде немає змоги власноруч досягти високого рівня технологій, то вигідніше, щоб існуючі запаси освоювали інші. При цьому й Казахстан мав би вигоду. Це не означає, що надра розроблятимуться грабіжницьки. Є науково обумовлені темпи освоєння цих ресурсів і за відповідних умов така співпраця вигідна обом сторонам. Саудівська Аравія та інші країни тільки з цього й живуть. Але вони не лише віддають нафту, а й створюють нові промислові галузі. Тож коли це джерело прибутків буде вичерпуватися, в них уже працюватимуть сучасна електроніка, машинобудування тощо.

— Які ж перспективи України щодо введення в нафтопереробній промисловості нових технологій? Скажімо, нещодавно пройшла інформація, що за рахунок італійського кредиту передбачається придбати нове обладнання для Лисичанського та Одеського нафтопереробних заводів.

— Звичайно, не потрібно винаходити велосипед. Коли б ми сповна змогли використати технології, що існують на Заході, це дало б можливість істотно збільшити вихід найбільш корисних продуктів нафтопереробки. Та відсутність належного законодавства призводить до того, що різного роду добувні роботи проводяться некваліфіковано, без дотримання належних технічних вимог. Склалася така ситуація, коли власник, тобто Верховна й місцеві Ради, сьогодні не мають органу, який би розпоряджався надрами.

— І останнє запитання щодо вашої депутатської роботи. Які заходи в цьому плані планується провести на рівні Верховної Ради? Бо ж зрозуміло, що наша мінерально-сировинна політика потребує невідкладних змін?

— Як народний депутат я насамперед докладатиму максимум зусиль для того, щоб законодавчо закріпити Декларацію про державний суверенітет України і цим забезпечити їй нормальний економічно-правовий розвиток. А як спеціаліст в галузі геології докладатиму зусиль, аби створити Комітет з мінеральних ресурсів та геології. Тим більше, що подібні комітети давно вже створено в Росії та Казахстані, не кажучи вже про прибалтійські республіки. Він повинен здійснювати всю роботу щодо регулювання освоєння та управління мінеральними ресурсами, охорони геологічного середовища. Це дасть змогу внести позитивні зміни в одну з провідних галузей економіки України.

— Дякую за інтерв'ю.

Розмову вів Сергій ЛАВРЕНЮК.
Київ.

ІНВАЛІД... ПЕРЕБУДОВИ

«Тінь залишилася від Катерини», — зітхали родичі та знайомі, нарікаючи на хвороби, які обсіли Севидову. Проте вона куди більше потерпає від соціальної несправедливості.

Катерина Володимирівна радо сприйняла дзвінкі гасла багатого на обіцянки 1985-го. «Побачите, тепер інше життя в нас почнеться, — гаряче переконувала скептиків, — справедливе, чесне». Відчуття оновлення ще більше посилилися від зміни місця роботи, бо влаштувалася на посаду сестри-хазяйки в поліклініку Харківської обласної клінічної лікарні № 1 (знаної в народі як обкомівської). Посада скромна, але ж де? Раніше Севидова й сама лікувалася і чоловіка-інваліда супроводжувала здебільшого по лікарнях, що нагадували богадільні. А тут палати на одну-дві особи, з санвузлом, телевізором, холодильником. Посилене харчування. Плавальний басейн. У поліклініці — розкішні меблі, килими, картини на стінах...

Тепер Катерина Володимирівна була «матеріально-відповідальною особою за твердий і м'який інвентар». В. Титова, яка на той час виконувала обов'язки головного лікаря, тільки натякнула, що новенькій не варто розпускати язика, а більше приділяти уваги справі.

Правда, її безпосередній керівник — заступник головлікаря по адміністративно-господарській частині П. Дурихін, поспостерігавши за її ретельною службою, «обдарував» натяком трохи іншого змісту:

— Дивись, Катерино, не перестарайся!

«Перестаралась» вона вже через кілька місяців — як тільки заглибилась у вивчення свого господарства. «Інвентар» поводив себе дуже дивно: на папері він був, а на ділі — ні. Наприклад, переносний імпортний телевізор — диво заморської техніки і гордість інвентарної книги — із справді чудотворною спритністю перенісся в невідомому напрямку. Від дорогого гарнітура лишилися ріжки й ніжки, розкішні (за документами) нові штори чомусь постаріли в одну мить. Доповіла про це «по інстанції».

Тодішній завідуючий поліклінікою В. Вовк не приховував свого роздратування від надмірної пильності сестри-хазяйки. Не її, мовляв, це справа, йти слідами телевізора!

Рознос начальства з пантелику не збив. На одній з планерок у кабінеті головного лікаря оголосила про пропажу. І попередила:

— Хто взяв, прошу поставити на місце.

Присутні завмерли. Такого нахабства в цих стінах ще ніхто собі не дозволяв.

Назавтра телевізор стояв на місці, а ще через день вантажівка доставила зниклий гарнітур.

— Ледве знайшли твої меблі, — пояснив «диво» Дурихін. — Завідуючий облздороввідділом Яворський розпорядився передати їх в іншу лікарню. Але ми вирвали назад — чому це ми маємо дарувати своє добро?

Водій, що допомагав «виривати», безхитрісно розповів санітаркам, що все це привезено з власної дачі Дурихіна.

Але недовго святкувала Севидова свою маленьку перемогу на перебудовному фронті. Як переконалася, телевізор і меблі були дрібницями порівняно з іншими «операціями», що здійснювалися в стінах «номенклатурної» лікарні. Працювати ставало все нестерпніше.

Особливо загострилася «криза» після ревізії, яку проводив облздороввідділ. Наївно — відповідальна Севидова сподівалася, що тепер швидко виведуть махінаторів на чисту воду. Але, за існуючою традицією, «свої» ревізори лише допомагали ховати кінці. Заяву Катерини Володимирівни про існування «мертвих душ» передали в руки... лікарняного начальства. А те «вжило заходів»: майже щодня «радили» звільнитися за власним бажанням. Мовляв, все одно працювати не дамо. Фальсифікували одну догану, другу, а потім і зовсім вигнали з роботи.

Довелося написати листи про зловживання в лікарні, помсту за критику. Вони, як і годиться, дружно поверталися в Харківський обком КПУ. Інструктор В. Москаленко «по-приятельськи» радив:

— Перебудуйте свій характер — киньте скарги. Навіщо вам здалася та лікарня?

Звернулася до обехаесесників: виручайте, хлопці!

Начальник відділу у справі боротьби з розкраданням соціалістичної власності Дзержинського райвідділу внутрішніх справ М. Сухов сказав:

— Ну й даєте ви, Катерино Володимирівно! Цей об'єкт ми зроду не перевіряли. Навряд чи хтось з моїх підлеглих погодиться.

Бажаючого все ж знайшли. Це був студент-практикант п'ятого курсу Харківського юридичного інституту О. Сазонов.

— Тут матеріалу на три дипломи вистачить, — похвалився через деякий час кандидат в юристи.

На жаль, через тиждень «добровольцю» заборонили продовжувати перевірку. І все ж закон несміливо зазирнув за стіни обкомівської лікарні. Встановили факти зловживань, знайшли винних. Правда, всі вони відбулися легким переляком: семеро відразу потрапили під амністію. Дурихін, якому загрожувало три роки позбавлення волі й конфіскація майна, вивернувся з «колючих» обіймів. Після касаційної скарги до обласного суду його засудили умовно. Майно, зрозуміло, також залишилося при ньому. Нині всі «покарані» працюють, живі і здорові.

Найбільше потерпіла в цій ситуації... Катерина Володимирівна, яка, за ідеєю, повинна була б святкувати перемогу. Тільки через 1305 днів її поновили на роботі. 28 судових засідань довелося винести нещасній жінці, доки нарешті одержала доказ на свою користь: справді, звільнено незаконно.

Формально жінку на роботі поновили, компенсували три місяці вимушеного прогулу. Але все це не минуло безслідно. Загострилася бронхіальна астма, геть розладналася нервова система. Катерина Володимирівна — інвалід 2-ї групи, інвалід не війни, не праці. Інвалід... перебудови!

Семен СЛИНІН,
член координаційної ради Асоціації лікарів СРСР.

Людмила КОХАНЕЦЬ,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

Найбільше потерпіла в цій ситуації... Катерина Володимирівна, яка, за ідеєю, повинна була б святкувати перемогу. Тільки через 1305 днів її поновили на роботі.

Лист з приводу

А ХТО «СУДДЯ»?

Шановна редакціє!

ЗВАЖАЮЧИ на те, що ваша газета, в приклад іншим виданням, подає на своїх сторінках різні думки, скажімо, з одного і того ж питання чи якоїсь проблеми, аби встановити істину, прошу надрукувати мій відгук на статтю «Хапуни» від 1 червня цього року під рубрикою «Життя Рад». Її авторка О. Рибіна-Косова підписалася як спеціальний кореспондент «Труда» для «Голосу України». Тому я хочу насамперед Вашій газеті і її читачам, серед яких є чимало моїх колег і пацієнтів, розкрити справжній бік справи. (Додаю для редакції і офіційні документи, що свідчать про це).

Вся суть вагомої і гострої, на перший погляд, публікації полягає в тому, що авторка «Хапунів», використовуючи своє професійне службове становище, однобоко, скажемо м'яко, описує події, які стосуються мене і моєї сусідки по дачі, причому сусідка ця — вона сама, Рибіна-Косова, але говорить про себе інакомовно.

Не збираюся виправдовуватись і давати собі оцінку як лікарю. Я — доктор медичних наук, професор, завідуючий кафедрою Київського інституту вдосконалення лікарів, головний дерматовенеролог Міністерства охорони здоров'я УРСР. Людина вже немолода. За сорокарічну практику чув у своєму житті одні лише вдячні слова від десятків тисяч хворих, яким допоміг у їхній біді і яких, щиро кажу, люблю і намагаюся завжди кожного прийняти як дорогу людину. Мене і мою дружину, теж лікаря, ніхто ніколи так не ображав і не соромив.

Олена Федорівна Рибіна-Косова подала мій образ і мою родину під фантазуючим сатирично - збільшувальним склом, не стримуючись в неетичних і несправедливих оцінках. Спочатку вона мене обвинуватила в тому, що я начебто писав до міліції, щоб шукали злодіїв, які викрали в мене на дачі порожні пляшки. Й ім'я, мовляв, цьому, — пише «спецкор», — «жадібність, жадібність безмірна». А далі встановлює мені свій діагноз: «це навіть доводить до психічного розладу, оскільки називається «синдром Плюшкіна». Щодо пляшок — чистої води вигадка, я жодних заяв у райвідділ не писав.

Інша образа прозвучала в плані моєї освіченості: «Та в словниковому запасі російської мови Б. Глухенький не дуже був сильним». Я користуюся і російською мовою. Ось тільки лайливих слів ніколи не використовував. Рибіна-Косова ще впевнено стверджує, що я не інтелігент: «адже професорське звання не індульгенція на інтелігентність». Бачте, яке слово вживається хитромудре — «індульгенція». Тільки, якщо вже про грамотність вести мову, то треба писати, на мій погляд, не «на інтелігентність», а — «індульгенцію інтелігентності», себто «грамота інтелігентності», а не «грамота на інтелігентність». Та це не суттєво зараз.

Нижче однак Олена Федорівна повідомляє, що я виявився «любителем пописати». Справді, після численних, грубих нападів Рибіної-Косової я (тут уже таки написав заяву) письмово звернувся до прокурора міста Василькова, а потім і головного редактора газети «Труд» з проханням заспокоїти мою сусідку по дачі, щоб вона дотримувалася норм, хоч вона і «спецкор» (про що скрізь заявляє), звичайного радянського способу життя серед людей і не тероризувала їх, в тому числі і мене. Проклинаю той день, коли мене доля «познайомила» з такою сусідкою. Півтора року тому я купив у селі Хлепча Васильківського району Київської області будинок у відомого українського кіноактора. Одразу ж моя сусідка-журналістка почала зазіхати на частину моєї присадової ділянки, яка менша від її садиби. Зрозуміло, я запротестував. Виникла «війна». Користуючись дружбою і опікою директора місцевого радгоспу «Калинівський» В. Лисанюка, Олена Федорівна продовжувала господарювати на моїй території, як хотіла.

Тоді я звернувся до сільради з проханням визначити офіційно межу між нами. Комісія спеціальним рішенням закріпила «кордон». Після цього Рибіна-Косова, знову ж використовуючи професійні зв'язки, надрукувала критичну кореспонденцію про голову сільради в «Київській правді». Причому ще за кілька днів до появи допису вона оголосила гордо усім сусідам в селі, що ось-ось з'явиться її публікація в обласній газеті і голову сільради знімуть з посади. З'явилася стаття. Але люди через деякий час знову обрали того ж самого голову. Про свою статтю в «Київській правді» бойова журналістка повідомляє і в «Хапунах», скромно приховуючи своє авторство.

Щоб якось захистити себе від завойовниці, я, згідно з рішенням сільради, поставив на межі паркан. Рибіну - Косову це дуже роздратувало: вона незабаром найняла за винагороду місцевих чоловіків, і ті вщент зруйнували огорожу. При цьому «спецкор» посилала на мою адресу різні прокляття (це чули і сусіди, і дільничний). Я, звичайно, змушений був після цього варварства звернутися в міліцію. Було складено акт, та з моєї сусідки, як з гуски вода.

У «Голосі України» Олена Федорівна пише про мою «плюшкінську жадобу». А як це назвати, коли вона одержала понад тисячу карбованців державної компенсації (найбільшу в селі) за те, що перенесе на 1,0—1,5 метра свій паркан від шляху в зв'язку із розширенням проїзної частини в селі, але й досі цього не зробила? Усі люди, в тому числі і я, виконали постанову. Рибіна - Косова в газеті називає мене хапуном. Але скажіть, хто в кого хапає? Я до неї не маю жодних посягань.

Олена Федорівна вважає себе законодавцем у селі. Вона вирішує тут, кому сільрада повинна продавати будинки, кому виділити землю і скільки. Влаштовує дачні прописки для своїх приятелів, родичів. Одне слово, «спецкор «Труда» тримає всіх жителів Хлепчі в напруженні, вдаючись за допомогою свого кореспондентського посвідчення до наклепів, шантажу, залякування.

Вірите, я б уже й переїхав звідси, але мені шкода продавати будинок, в який я вклав чимало і сил, здоров'я та й коштів. Судитися з нею? Це знову нерви і час...

Прошу Вас опублікувати мого листа. Можливо, він якимось чином зупинить О. Рибіну-Косову, примусить її замислитись (гласність і про неї повинна бути), що дачі потрібні людям для здоров'я, праці на своїй землі, а не для воєн, сварок із сусідами. Пам'ятаймо: життя продовжує доброта, а не злостивість.

З повагою
Борис ГЛУХЕНЬКИЙ,
професор.

Бізнес-контакт

З КУМОМ БРАТАВСЯ... ТА Й З НІЧИМ ЗОСТАВСЯ

Централізована система й нині тримає в «шорах» українські підприємства, які прагнуть здійснювати самостійну економічну політику. Нещодавно Верховна Рада УРСР прийняла Закон про зовнішньоекономічну діяльність. Які перспективи чекають у цьому напрямі виробничників, ми вирішили поцікавитись у керівників трьох відомих підприємств, спеціально обравши аж ніяк не гігантів промисловості республіки.

Директор фабрики «Киянка» Світлана КОРНЄВА:

— Сьогодні у нас великі труднощі з постачанням сировини. Поки справи не налагодяться, говорити про зовнішньоекономічну діяльність не варто. В минулі роки ми тісно співробітничали з торговельними фірмами Канади, ФРН, Австрії. Вони охоче купували у «Киянки» жакети, джемпери і, думаю, були задоволені їх якістю, бо платили за них «твердою» валютою. Розбалансованість союзної економіки та недопоставки підривають будь-які плани виходу на зовнішній ринок, хоча деякі види нашої продукції були конкурентоспроможними. З зовнішньоторговельної діяльності близько 22 відсотків валюти залишалося нам.

З кожним роком якісної сировини все більше не вистачає. І якщо ми колись могли робити вироби з імпортної пряжі, або в основу радянського акрилу ставили англійський жгут, то зараз пряжа, незважаючи на те, що вона поступає з Донецького заводу, де встановлене нове устаткування, — дуже поганої якості. В минулому році ми потрапили до незручного становища — не змогли виконати поставку фірмі «Саламандер». Вони вже знали нашу продукцію, хотіли, щоб ми їм виготовили 10000 жіночих комплектів. Але ми переробили 25 тонн сировини... і не могли виконати замовлення повністю, а виготовили тільки 3949 штук. Практично з 10 виробів тільки одне було потрібної якості, решта — що не вузол, то дірка.

За кордоном трикотаж продається на вагу. А що ми можемо запропонувати з нашою низькою товарною якістю, як що в Італії, Угорщині, ФРН і так добре налагоджена відповідна промисловість, а ринок перевантажений.

В той же час німецька фірма «Шеллер» запропонувала впровадити на «Киянці» експериментальні котонні машини, але наше міністерство чомусь відмовилося погодитися на їхню пропозицію. А якщо б отримали таку машину — вона може все — спокійно гарантували б вихід якісної продукції на зовнішній ринок.

Ми планували одержати кредит на 5 мільйонів марок у ФРН, але вони дали його фірмі з Східної Німеччини,— вона пропонує тепер нам машини, які далеко не відповідають нашим бажанням.

Нині шукаємо партнерів, які б постачали свою тканину, а «Киянка» пропонувала б їм дешеву робочу силу. Але й це важко, бо «на них» працює Гонконг.

Директор Київської тютюнової фабрики Микола КОЗЛОВ:

— Ми спробували налагодити відносини з фірмами з США, Швейцарії, ФРН, Австрії. Пропонували спільні програми, як, наприклад, Канаді — випуск сувенірних цигарок на українську історичну тематику. Але вони відмовились мати з нами справу, бо проблеми, що постійно чатують на будь-який бізнес з партнерами в СРСР, одразу відбивають західним фірмам охоту до спільних дій. Та й наша фабрика має не найкращий вигляд: дефіцит складових частин, двадцять три роки не модернізувалася техніка. Для реконструкції обладнання ми просили п'ять-шість мільйонів інвалютних карбованців. На жаль, союзний уряд не прислухався до нашого голосу і закупив на 800 мільйонів інвалютних карбованців цигарок за кордоном, у той час як для всіх українських тютюнових підприємств потрібно 100 мільйонів, щоб змінити технічну базу і не зменшувати рівень виробництва.

Через те, що в підприємства немає валюти, ми не можемо й думати про обладнання для тютюнової промисловості з ФРН, Англії, Франції, а в Радянському Союзі його просто не випускають. Окрім того, існує проблема взаємодії із західними партнерами: коли пропонуємо карбованці для спільного діла — чуємо відмову.

Та напевне основне те, що з півсотні західних партнерів, які приїздили налагоджувати спільну справу, незадоволені якістю нашого тютюну. Кліматичні умови не сприяють вирощуванню тютюну такого сорту, який палять у більшості країн Заходу.

Отож треба ще багато докласти зусиль, аби українські тютюнові вироби найшли свого споживача за кордоном. Сподіваюся, колись це станеться.

Генеральний директор Виробничого об'єднання лікеро-горілчаної промисловості Юрій КОЛЕСНИК:

— Про яку зовнішньоекономічну діяльність горілчаної промисловості може йти мова, якщо монополію виходу на зовнішній ринок тримає «Союзплодімпорт». У нас зв'язані руки, бо на Заході знають два види горілки — «Столичну» і «Московську». До нових видів ставляться дуже обережно, тому наші національні види горілки потребуватимуть великої реклами або ж не матимуть попиту.

Якщо вести торгівлю за кордоном, то разом з тим треба випускати рекламні майки, пакети, сувеніри із зображенням напою. Крім того, треба, щоб завжди були пляшки, корок і все інше.

Ми давно вже працюємо над новими видами горілки. Але тут на нас чатує безліч проблем. Адже, пропонуючи споживачеві на Заході горілку з рослинними добавками, наприклад, «Українську з перцем», чи настоянку на м'яті, ми не враховуємо, що за кордоном прискіпливо ставляться до наших сільськогосподарських продуктів— хочуть, щоб вони були екологічно чисті. Та й надають перевагу вони горілці, яку можна з чимось розводити. Хоча якщо подивитися на українську горілку з іншого боку — за смаковими якостями вона не є гіршою від тієї, що експортує «Союзплодімпорт» з Росії. В той час, коли вони додають до неї цукор, то ми на Україні використовуємо мед.

Будемо говорити відверто: багато коштів на зовнішньому ринку від горілчаної промисловості не отримаєш, адже за 3 мільйони декалітрів, які експортує весь Радянський Союз, — отримаємо 66 мільйонів доларів прибутку. А це вже й не так багато. На мою думку, Україна не зможе експортувати 1 мільйон декалітрів горілки на рік, бо західний ринок горілчаних виробів дуже насичений. Крім того, багато коштів від експорту іде посередникам. Але, незважаючи на проблеми, треба працювати з тими фірмами, які готові розробляти нові торгові марки, розгорнути широку рекламу і таким чином конкурувати. Адже основне на західному ринку— це торгова марка і відповідна етикетка. Над їх розробкою треба працювати місяцями, вивчаючи психологію сприйняття споживача. (На другому місці вже стоїть якість напою).

А поки що треба вийти на зовнішній ринок, прагнучи заробити валюту для свого колективу, навчитись чогось корисного за кордоном, ну і звичайно — престиж.

Черевик вагою 76 кілограмів виготовив австралієць Деррел Гренфел. Таке взуття годиться хіба що для книги рекордів Гіннесса, а не для покупців. Тому українським підприємствам варто зважити на це, прагнучи вийти на європейський ринок...

СИТУАЦІЮ, ЩО СКЛАЛАСЯ У ВИРОБНИЧНИКІВ, КОМЕНТУЮТЬ:

Секретар Комісії Верховної Ради УРСР з питань економічної реформи народний депутат УРСР Олександр БАРАБАШ:

— Такий стан справ — це вияв загальної закономірності, коли політика перешкоджає економіці. Ми прийняли багато законів, які начебто дають Україні економічний суверенітет, але жоден з них не працює тому, що не вирішені основні політичні питання. Нині, в тому числі і на зовнішньоекономічну діяльність, впливають перш за все Укази Президента. Це стосується, наприклад, валютного регулювання, податку на експорт. Наслідком цієї політики є наша порожня казна. Коли ми планували бюджет, то розраховували одержати всього 74 мільйони карбованців від зовнішньоторговельної діяльності, в той час у «центрі» мали отримати 84 мільярди. Доки ми не матимемо власної грошової одиниці, митної і банківської системи, самі не вестимемо бюджетної, податкової, фінансової політики, будь-які закони не матимуть реальної сили.

Доки ми не візьмемо свою економічну долю в свої руки, доти нічого путнього не вийде.

Член Комісії Верховної Ради УРСР з питань економічної реформи народний депутат УРСР Леонід БІЛИЙ:

— Думаю, що якимось положенням у законі не можна докорінно змінити ситуацію. Вирішення цієї проблеми можливе за умови досягнення справжньої незалежності, і тоді питання, які сьогодні виникають перед виробничниками, успішно вирішуватимуться.

Коли деякі товариші кажуть, що рвуться економічні зв'язки, то це не так вже трагічно. Нині йде налагодження горизонтальних зв'язків, які не потребують посередницького центру. А те, що в новому механізмі трапляються перебої, то значна причина цього — втручання старої централізованої структури, яка паразитувала на тілі республік.

Голос України

Газета Верховної Ради Української РСР

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Відповідальний секретар Віталій Суддя.

Черговий редактор Володимир Краснодемський.

Автори макета — Анатолій Мироничев, Леонід Підлужний.

Випусковий — Леонід Клюско.

Оформлення — Володимир Кисельов.

Коректори:
Тамара Баштанник, Наталія Власик, Людмила Морозова, Людмила Нєсєна, Антоніна Сильверстова, Любов Станачич, Людмила Терещук.

Верстальники:
Тетяна Балюк, Алла Будникова, Ольга Яценко, Сергій Скаженюк.

Лінотипісти:
Віктор Процун, Раїса Гринюк.

* * *

Комбінат друку видавництва «Радянська Україна» 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Індекс 60955.

Тираж 166.300.

Передплатна ціна на рік 19 крб. 80 коп.

Зам. 03151111.